

2018-064

Archeologienota Menen Esplanadestraat

Programma van Maatregelen

Bert ACKE en Maarten BRACKE

25-5-2018

1. Gemotiveerd advies

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen te Menen Esplanadestraat (provincie West-Vlaanderen), gelegen binnen een archeologische zone, waarbij de totale oppervlakte van de betrokken percelen 300m² of meer bedraagt en de bodemingrepen 100m² of meer bedragen, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

Het plangebied is 1177m² groot en is gelegen aan ten zuiden van de Esplanadestraat, ten westen van de Bruggestraat, in de stadskern van Menen. Menen is een stad in het zuiden van de provincie West-Vlaanderen, vlak aan de grens met Frankrijk. Het betreft 2 woningen gelegen te Bruggestraat 22 en 24. Ze bevinden zich op 2 langwerpige oostwest georiënteerde percelen. Achter de woningen zijn stallingen en bijgebouwen gelegen, en daarachter, in de westelijke helft, een tuin/open ruimte. Het betreft lot 4 van een groter project. Loten 1, 2 en 3 maken geen deel van deze archeologienota.

De werken bestaan uit de sloop van de bestaande woningen en alle bijgebouwen. Deze sloop blijft beperkt tot het bovengrondse niveau. Er vindt geen sloop plaats van ondergrondse massieven, er worden geen bodemplaten en eventuele kelders (deze zijn op dit moment niet gekend, mogelijk zijn er opgevulde kelders aanwezig onder de vloerplaten) uitgebroken, nutsleidingen en nutsvoorzieningen blijven ook in de grond steken. De ondergrondse opbraak zal gekoppeld worden aan de vergunningsaanvraag voor de nieuwbouwwerken op de site. Dit betekent dat de huidige werken quasi geen impact zullen hebben in de bodem.

Het plangebied is gelegen in het centrum van Menen, ten noorden van de Grote Markt en net ten westen van een oude middeleeuwse handelsweg, de Bruggestraat. De gekende archeologische vindplaatsen in de onmiddellijke omgeving geven aan dat dit stadsdeel een dense bewoning en activiteit kent sinds de late middeleeuwen. Er wordt opgemerkt dat de gekende vindplaatsen allemaal zijn aangetroffen bij noodonderzoek of zeer kleinschalige opgravingen, onder grote tijdsdruk uitgevoerd tijdens de bouwwerken. Een systematisch archeologisch onderzoek vond nog niet plaats op deze locatie net ten noorden van de Grote Markt en nabij de belangrijke handelswegen. Hoewel er voldoende aanwijzingen zijn voor een dense bebouwing sinds de late middeleeuwen, werden bvb. effectieve huisplattegronden uit die periode nog niet aangetroffen. De archeologische waarnemingen laten toe, samen met de historische ontwikkeling van de stad en de bewoningsgeschiedenis van het terrein, om aan het plangebied een hoge archeologische waarde toe te kennen.

Ondanks deze hoge archeologische verwachting, wordt er in het kader van de bovengrondse sloopwerken geen verder vooronderzoek geadviseerd. De enige bodemingreep die kan verondersteld worden, is een lichte samendrukking van de bovenste grondlagen als gevolg van het werfverkeer. Dit zal echter tot een minimum beperkt worden door het leggen van rijplaten waarop de circulatie zal gebeuren. Er kan uitgegaan worden dat er hierdoor op sommige plekken een verstoring tot maximaal 10cm onder het bestaande maaiveld zal plaatsvinden. Relevant archeologisch erfgoed bevindt zich in dergelijke stedelijke contexten echter dieper dan 10cm onder het maaiveld. Op deze diepte kan

hoogstens een ophogingslaag met verrommeld materiaal verwacht worden, als gevolg van het lange gebruik als woon- en tuinzone van het plangebied.

Op basis van bovenstaande gegevens kan besloten worden dat de toekomstige werken met aantoonbare zekerheid geen verstoring zullen veroorzaken aan het eventueel aanwezige archeologische erfgoed. Er zijn dus geen verdere archeologische maatregelen nodig en de rapportering kon beperkt blijven tot een archeologienota met beperkte samenstelling.

Er wordt wel opgemerkt dat dit advies enkel geldt voor de huidige werken, zijnde de bovengrondse sloop. Alle latere werken op het terrein waarbij wel dieper en grootschaliger wordt ingegrepen op het terrein, zullen opnieuw moeten geëvalueerd worden; de kans dat er op dat moment wel een archeologisch terreinonderzoek nodig zal zijn, is zeer reëel.